

“Natiunea romana este una si nedespartita pana la Nistru si pana la Tisa. Aceeasi obarsie, acelasi grai, aceeasi doina, aceleasi datini si obiceiuri pretutindeni” (din discursul tinut de Ion Nistor la Congresul General al Bucovinei, la 28 noiembrie 1918, in care s-a votat unirea Bucovinei, cu patria-mama), pagina 5.

“ - Sintagma Basarabia este si ramane pamant romanesc constituie un crez-piedestal si punct de plecare, in tot ce s-ar face si in orice atitudine luata; o consider premisa a neamului romanesc, dar ea reprezinta, totodata, si un juramant, ramanand vesnica cat lumea si de neclintit ca o stanca de granit, oricate navaliri s-ar produce si de oriunde ar veni acestea, sau de mijloacele ce s-ar folosi” (pagina 7).

“ - In abordarea problemelor din acest volum pornesc de la premisa-cu valoare de paradigma infailibila si ca unica varianta de luat in considerare, ca in politica externa a Romaniei din ultima jumătate de secol, problema Basarabiei, a Nordului Bucovinei si a Tinutului Hertei a constituit, cu adevarat, un obiectiv fundamental- un reper, nu in mod explicit proclamat, ci profund subintelectiv si atat de natural, incat ar fi fost imposibil de controlat-zagazuit, unul permanent, aceasta preocupare ocupand locul esential in ansamblul actiunilor sale diplomatice, chiar daca acest lucru nu a fost vizibil - usor de depistat si nici zgometos, ci mai curand, timid – discret si cu intelepciunea ce se impunea atunci, a fi tratata problema” (pagina 11).

“Asadar, toti romanii au fost, in egala masura- cei din stanga, ca si cei din dreapta Prutului, victime ale aceleiasi rapt criminal, comis de catre unul si acelasi autor – Rusia; din aceeasi miscare – uno iactu, care din punctul de vedere al dreptului international, a constituit si va ramane ca atare, un act criminal, repetat de-a lungul istoriei – ca o urgie ce s-a abatut asupra noastra (cu deosebire, Pactul Ribbentrop – Molotov si Ultimatumul de la Moscova)” (pagina 13).

“ - Dorinta de unitate nationala, pusa la grea incercare – oprimita, in decursul evenimentelor din acea vreme, a continuat, fireste, sa existe in strafundul inimilor noastre, ca un reflex imposibil de stapanit ori de sters si sa constituie, mai departe, componenta esentiala a idealurilor noastre – un element innascut si firesc in aspiratiile noastre (ab ovo), de supravietuire si afirmare – nazuinta care trebuise sa se declanseze si sa se mentina, pe intregul parcurs al istoriei noastre, inca de la formarea poporului roman; aceasta trasatura a fiintei noastre nationale a constituit o aspiratie, imposibil de negat; fiind mereu pusa la incercare – poate tocmai si de aceea, ea a devenit si mai intensa si nerabdatoare, mai rezistenta si cu mai mult aplomb exprimata, fiind readusa in prim plan, in momentele de restricate, ca ceva etern si de care ne agatam, ca de ultima noastra speranta” (pagina 17).

- 2 -

“Fiind vorba de reintregire si nu de o simpla unire – de o revenire la normal si la ceea ce era legitim sa existe, termenul de realizare a acesteia a fost ieri, adica trebuia sa se fi intamplat – in virtutea principiului de logica, “cessante causa, cessat effectum”, odata ce blocajul (ocupatia ruseasca de doua secole) a incetat, trebuia ca in 1990 – la proclamarea independentei Republicii Moldova, frontiera de pe Prut, sa dispara, in mod automat – asa cum, de altfel, ne-au propus si basarabenii. Guvernantilor nostri le revenea obligatia sacra (si nu una de rutina) si ar fi fost onorati, daca se aratau a fi in stare sa realizeze acest mare act – pentru ca, de aceea au fost alesii in fruntea tarii – sa vada de destinul neamului nostru; reintregirea reprezenta o componenta a acestuia; ei erau obligati

sa infaptuiasca idealul ori cel putin sa fi actionat si nu sa-l zadarniceasca ori sa-l temporizeze, punandu-l in pericol; conditionarea de asteptarile scontate sau de alte asemenea circumstante, atunci cand este vorba de un imperativ ca acesta, sub pretextul gasirii momentului oportun, nu poate rezista in calea destinului nostru si este de neiertat.

Este de notat – cu regret si ingrijorare, faptul explicabil (intr-un fel), dar in niciun caz, si admisibil ori de acceptat ca, dupa un sfert de veac de coexistent a celor doua state romanesti situate pe cele doua maluri ale Prutului – Romania si R.Moldova, intre care se afla divizata o populatie de acelasi neam cu ea, sa nu se fi unit inca, intr-un singur stat, ori ca relatiile lor sa nu se fi sudat, astfel incat sa conduca la unire; generatii de-a randul au tot sperat ca va veni un asemenea moment, dar in zadar. Mai marii Romaniei nu se cutremura ori nu le este jena, la gandul ca, nici atunci cand a disparut obstacolul, nu au fost in stare sa realizeze unirea? Mai asteptam, cat? (pana ce revin rusii, la Prut?); guvernantii din cele doua state sunt raspunzatori, pentru aceasta tergiversare – prin inactivitatea si nepasarea lor (sau poate ca, nici nu au vrut-o, ori mai au rezerva); nu au primit dezlegarea de a o face? Datoreaza explicatii, de ce nu si-au onorat aceasta obligatie; ei nu stiu ca judecata suprema se face in fata natiunii si nu in diversele cancelarii sau cercuri din fara tarii? Asa au procedat nemtii? Dar ce fac si rusii in Crimeea, cand au riscat chiar si razboiul?” (paginile 25-26).

“Daca este sa spunem adevarul – cu sinceritate deplina si responsabilitate fata de natiune, trebuie sa se recunoasca faptul ca atitudinea conducerii Romaniei, dupa 1989, fata de Republica Moldova, nu corespunde celeia asteptate - proprie unui scop national si care ar trebui sa existe, in cazul unei tari ce are, intr-adevar, intentia de realizare a dezideratului unitatii nationale” (pagina 27).

“Unirea constituie o deviza – speranta – pe care o purtam in suflet toti romanii; daca ne apropiem de straini (inclusiv de cei din Asia), ne omogenizam cu cei din Tarile Baltice si cu statele membre U.E., de ce ar trebui sa fim altfel, fata de basarabeni? Este evident ca realizarea ei nu se face decat in urma unor decizii a basarabenilor (romani si de alta etnie), neexistand alternativa, la solutia democratica; ei trebuie sa arate ca doresc acest lucru; au dreptul si ei sa stie cum privim noi acest act si sa poata vedea ce perspective vor avea, in afara de promisiuni.

Reintregirea este un act de onoare si de mare responsabilitate nationala si nu cred ca un roman – oricare ar fi el – ar putea gandi altfel; sa demonstram faptul ca suntem vrednici de o asemenea realizare. Pentru atingerea acestui tel mare sunt necesare masuri concrete si un spirit militant – exprimat

- 3 -

La nivel institutional si cultivat in randul populatiei; reintregirea tarii, prin unirea Basarabiei cu Romania, face parte, in mod obligatoriu, din actul de salvare a natiunii romane si aceasta trebuie sa fie scopul fundamental si unica alternativa a politicii noastre nationale” (pagina 29).